

Rok akademicki:

2014/15

Jednostka prowadząca:

Instytut Historii WHiDK

Kierunek:

Historia

Poziom:

studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne

Nazwa przedmiotu:**Historia powszechna i Polski średniowiecza**

(General history and the history of Poland in the Middle Ages)

Język:

PL

Typ przedmiotu:

przedmiot podstawowy i kierunkowy

Przedmiot obieralny:

nie

Rok studiów, semestr:

rok I, semestr zimowy

Wymiar:

wykład: 30 godz.

Punkty ECTS:

wykład: 1

Forma zaliczenia:

wykład: zaliczenie z egzaminem

Prowadzący:

wykład: o. dr hab. Tomasz Gałuszka OP, prof. UPJPII;

Koordinator sylabusu:

o. dr hab. Tomasz Gałuszka OP, prof. UPJPII

Sylabus dostępny w ramach:

- [Historia powszechna i Polski średniowiecza](#) [na kierunku:] [Historia](#) (H), studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne, I rok, semestr zimowy
 - [prowadzący wykład:30h/z+e/1ECTS]: o. dr hab. Tomasz Gałuszka OP, prof. UPJPII;
- [Historia powszechna i Polski średniowiecza](#) [na kierunku:] [Archiwistyka i zarządzanie dokumentacją](#) (Aizd), studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne, I rok, semestr zimowy
 - [prowadzący wykład:30h/z+e/1ECTS]: o. dr hab. Tomasz Gałuszka OP, prof. UPJPII;
- [Historia powszechna i Polski średniowiecza](#) [na kierunku:] [Turystyka historyczna](#) (Th), studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne, I rok, semestr zimowy

- [prowadzący wykład:30h/z+e/1ECTS]: o. dr hab. Tomasz Gałuszka OP, prof. UPJPII;

Wymagania wstępne:

Brak.

Cele:

Zapoznanie studentów z dziejami średniowiecznej Europy, ze szczególnym uwzględnieniem Polski, procesami społecznymi, gospodarczymi i kulturalnymi zachodzącymi w tym czasie oraz elementami życia codziennego. W przypadku historii Polski chodzi również o poznanie typów źródeł historiograficznych powstałych na ziemiach polskich w średniowieczu, ich przekazem oraz wartością historyczną.

Treści kształcenia:

1. Benedykt z Nursji: monastycyzm wczesnośredniowieczny
2. Brenon z Cluny: u źródeł reformy
3. Chlodwig: Powstanie państw barbarzyńskich w zachodniej części Cesarstwa Rzymskiego
4. Grzegorz Wielki: średniowieczna christianitas
5. Karol Młot: relacje chrześcijańsko-muzułmańskie
6. Karol Wielki: Europa karolińska i renesans karoliński
7. Otto I Wielki: Europa ottońska
8. Mieszko I: powstanie państwa u Słowian zachodnich
9. Gall Anonim: ideał władcy polskiego w Kronice Galla Anonima
10. Wincenty Kadłubek: państwo i władcy w Kronice Wincentego Kadłubka
11. Henryk IV: walki o „Dominium mundi”
12. Bolesław II Szczodry i biskup Stanisław
13. Aleksy III Angelos: relacje pomiędzy Wschodem i Zachodem
14. Leszek Biały: Polska dzielnicowa
15. Ludwik IX: ruch krucjatowy
16. Elżbieta z Turynii: kobieta i mężczyzna w średniowiecznym społeczeństwie
17. Dominik z Caleruega i Franciszek z Asyżu: nowe zakony w średniowiecznej Europie
18. Bernard Gui: problem herezji i nowych ruchów religijnych w średniowiecznej Europie
19. Tomasz z Akwinu: kultura i nauka średniowiecza
20. Filip IV Piękny: monarchia francuska przełomu XIII i XIV wieku
21. Władysław Łokietek: Odnowione Królestwo Polskie
22. Władysław Jagiełło: Unia Polsko-Litewska
23. Joanna d`Arc: wydarzenia Wojny Stuletniej
24. Mikołaj Oresme: ekonomia i gospodarka w średniowieczu
25. Suger z St-Denis: sztuka średniowieczna (muzyka, sztuki piękne, literatura i architektura)

Efekty kształcenia:**WIEDZA**

- posiada wiedzę z zakresu historii średniowiecznej Polski i powszechnej
- posiada znajomość terminologii dotyczącej zjawisk i procesów charakterystycznych dla epoki średniowiecznej
- posiada wiedzę o źródłach dotyczących epoki średniowiecznej,
- wie o cechach charakterystycznej tej epoki
- posiada wiedzę z zakresu historiografii średniowiecznej, powstałej na ziemiach polskich
- posiada znajomość terminologii z zakresu historiografii średniowiecznej

- posiada podstawową wiedzę o źródłach dotyczących epoki średniowiecznej,
- posiada wiedzę na temat treści zabytków historiograficznych powstałych na ziemiach polskich oraz ich wartości historycznej.

UMIEJĘTNOŚCI

- potrafi zdobyć wiedzę z zakresu historiografii średniowiecznej pod kierunkiem opiekuna naukowego
- analizuje i wykorzystuje omawiane teksty historiograficzne
- potrafi dostrzec systemy wartości prezentowane przez autorów omawianych źródeł
- potrafi zdobyć informacje na temat autorów tych źródeł wykorzystując technologię informacyjną, multimedia i zasoby Internetu

INNNE KOMPETENCJE – POSTAWY

- respektuje wartości niesione przez tę epokę oraz ich wpływ na losy dzisiejszej Europy
- unika stereotypowych sądów na temat tej epoki
- docenia wkład ludzi średniowiecza w rozwój dziedzictwa kulturowego Europy
- respektuje występujące różnice poglądów prezentowanych przez autorów źródeł historiograficznych
- docenia wkład twórców średniowiecznych źródeł historiograficznych w rozwoju dziedzictwa kulturowego na ziemiach polskich

Metody i narzędzia dydaktyczne:

Wykład z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej.

Sposoby sprawdzania i warunki zaliczenia:

Egzamin ustny - 100% . Egzamin ma charakter pisemny, składa się z dwóch modułów: historii powszechnej i historii Polski, każdy składa się z 3 części, dotyczących materiału zawartego w podanych wcześniej zagadnieniach (w formie testu z pytaniami zamkniętymi i otwartymi), materiału z wykładów oraz prezentacji wiadomości z przeczytanych 7 lektur (po 3 z historii powszechnej i historii Polski, w tym 1 źródło historiograficzne – w przypadku historii Polski).

Lektury podstawowe:

Podręczniki:

R. Michałowski, Historia Powszechna. Średniowiecze, Warszawa 2009

T. Jurek, E. Kizik, Historia Polski do 1572, Warszawa 2013

Inne:

1. J. Wyrozumski, Wielka historia Polski, t. 1, Kraków 2003
2. K. Baczkowski, Wielka historia Polski, t. 2, Kraków 2003
3. S. Szczur, Historia Polski. Średniowiecze, Warszawa 2002
4. T. Manteuffel, Historia powszechna. Średniowiecze, Warszawa 2004
5. B. Zientara, Historia powszechna średniowiecza, Warszawa 1998
6. S. Kwiatkowski, Średniowieczne dzieje Europy, Warszawa 2006
7. L. Wilczyński, Historia Kościoła katolickiego w średniowieczu, Gniezno 2010
8. Historia Kościoła w Polsce, t. 1, cz.1, red. B. Kumor, Z. Obertyński, Poznań 1974

Lektury uzupełniające:

1. H. Samsonowicz, Dziedzictwo średniowiecza – mity i rzeczywistość, Warszawa 2009
2. J. Strzelczyk, Historia powszechna. Średniowiecze, Poznań 2008
3. G. Duby, Czasy katedr – sztuka i społeczeństwo 980 - 1420, tłum. K. Dolatowska, Warszawa 1997
4. J. Dąbrowski, Dawne dziejopisarstwo polskie, Warszawa 1964

5. Kronika polska Anonima zw. Gallem, tłum. R. Grodecki, oprac. M. Plezia, Wrocław 2008
6. Kronika polska Mistrza Wincentego zw. Kadłubkiem, tłum. i oprac. B. Kurbis, Wrocław 1999
7. Kronika wielkopolska, tłum. K. Abgarowicz, oprac. B. Kurbis, Kraków 2010
8. Kronika Jana z Czarnkowa, tłum. J. Żerbiło, oprac. M. D. Kowalski, Kraków 2009
9. W kręgu żywotów św. Wojciecha, red. J. A. Spież, Kraków 1997
10. Piśmiennictwo czasów Bolesława Chrobrego, tłum. K. Abgarowicz, Warszawa 1966
11. Legenda św. Jadwigi, tłum. A. Jochelson, oprac. J. Pater, Wrocław 1993

Uwagi: